

Discursul

*Președintele României, domnul Klaus Iohannis,
în fața Camerelor reunite ale Parlamentului României
(9 februarie 2015)*

Președintele României, domnul Klaus Iohannis, a susținut luni, 9 februarie a.c., un discurs în fața Camerelor reunite ale Parlamentului României.

Vă prezentăm textul discursului:

Domnule Președinte al Senatului,

Domnule Președinte al Camerei Deputaților,

Domnule Prim-ministru,

Doamnelor și domnilor miniștri,

Excelențele voastre, doamnelor și domnilor ambasadori,

Onorați parlamentari,

Doamnelor și domnilor,

Am dorit ca la începutul acestei noi sesiuni parlamentare să mă adresez dumneavoastră, celor care, în urma votului cetățenilor, sunteți parte a organismului reprezentativ suprem, Parlamentul.

Vă rog să priviți prezența mea în fața Camerelor reunite ca pe un semn de deschidere și respect față de puterea legiuitoare. Ca Președinte al României îmi asum astfel o relație de colaborare instituțională corectă și de parteneriat cu Parlamentul. Un asemenea parteneriat răspunde spiritului Constituției și așteptărilor cetățenilor. Dar în același timp are și însemnate rațiuni practice. Puterile statului, deși separate, sunt de fapt chemate să lucreze împreună în serviciul cetățenilor. Progresul unei națiuni nu se poate naște din conflict permanent între cei chemați să o reprezinte, ci din efortul lor comun.

Momentul de astăzi nu va rămâne unul singular în decursul mandatului meu. În spiritul acestui parteneriat, îmi propun să vin în fața dumneavoastră la începutul fiecărei sesiuni parlamentare, pentru a vorbi despre priorități, despre teme care îi preocupă pe români și despre soluțiile posibile. Nu întâmplător, mesajul transmis astăzi de la tribuna Parlamentului vine după o serie de consultări cu partidele politice, cu Președinții celor două Camere și cu reprezentanții ai societății civile. Acesta este modul în care înțeleg să dau conținut rolului de mediator și integrator al Președintelui.

O spun direct: îmi doresc un Parlament puternic. Pentru că un Parlament slab înseamnă o verigă slabă în construcția democratică. Pentru că un Parlament lipsit de credibilitate nu face decât să îndepărteze cetățenii de politică și să lase loc îndoielii, resemnării sau cinismului.

Parteneriatul Președintelui cu Parlamentul răspunde nevoii de a restabili încrederea în această instituție fundamentală a democrației. Dar este important ca și acțiunile dumneavoastră, deopotrivă, să fie în același sens. Un Parlament ferm în materie de integritate, corect în raport cu cererile justiției, responsabil în actul de legiferare, activ în atribuțiile de control și transparent în conduită va fi, cu siguranță, privit altfel de cetățeni.

Doamnelor și domnilor,

Am constatat cu bucurie că există deschidere față de reformarea instituțiilor politice, pe care o reclamă intrarea într-o nouă etapă a consolidării democratice și pe care cetățenii României o doresc. Dar pentru o transformare profundă de sistem va trebui să renunțăm la câteva practici. În primul rând să renunțăm la populism și la electoralism. Ce înțeleg prin populism? Să propui măsuri care afectează arhitectura statului și instituțiilor fără argumente, doar pentru a atrage voturi. Ce înțeleg prin electoralism? Să gândești măsuri și sisteme de vot de natură să maximizeze câștigul electoral al unui partid sau altuia într-un moment dat. În acest fel nu se poate construi un stat. Trebuie să avem tăria să recunoaștem că din cauza populismului și electoralismului suntem astăzi aici. Nu în sens de vină, ci de responsabilizare, acum când avem șansa de a îndrepta lucrurile.

În unele cazuri, deși se știa că nu sunt eficiente, au fost create reguli care răspundeau unor interese electorale de conjunctură. În alte situații, temerile publicului au fost deliberat alimentate, pentru a distruge, iar conflictul politic a umbrat orice dezbateră așezată. Totul a fost subsumat unui război politic, lipsit de sens pe termen lung, dar consumator de energii și distrugător de speranțe. Ca Președinte al României, pot să afirm în acest context că nu voi uza niciodată de instrumentul referendumului pe teme populiste, doar pentru a aduna voturi. În ceea ce privește proiectele care îmbracă reforma instituțiilor publice vreau să vă supun atenției câteva chestiuni. Noi, întreaga clasă politică trebuie să reflectăm la rece dacă alegerea dintr-un singur tur de scrutin a președinților de Consilii Județene sau a primarilor a fost o decizie oportună sau nu, dacă a adus administrația mai aproape de cetățean sau nu, dacă a făcut-o mai responsabilă, mai reprezentativă, mai transparentă sau nu. Să reflectăm cu sinceritate asupra consecințelor votului pe listă sau votului uninominal, cum facem ca cetățenii să fie mai bine reprezentați, cum creștem calitatea actului politic. Dacă gândim sistemul electoral pornind de la asemenea deziderate vom putea oferi mai repede și mai temeinic răspunsuri.

Chiar și tema reducerii numărului de parlamentari trebuie scoasă din sfera populismului. Suntem cu toții de acord că actualul sistem a generat un for legislativ supradimensionat. Și ne dorim un parlament mai mic. Dar nu pentru că democrația este prea costisitoare, nu pentru că un întreg corp legiuitor trebuie sancționat sau blamat. Nu. Ci pentru că dorim un Parlament mai eficient și mai reprezentativ. Soliditatea democrației depinde de Parlament, de capacitatea lui de a-și recâștiga rolul și încrederea publicului.

Sunteți chemați să dați un răspuns adecvat și românilor din diaspora. Și în acest caz am

constatat că există voință politică din toate părțile. A gândi votul românilor din diaspora în termenii avantajului sau dezavantajului electoral, de tipul cine câte voturi poate lua, aș cum s-a mai întâmplat în trecut, este o capcană pe care cred că avem înțelepciunea să o evităm. Nu este rolul Președintelui să spună care dintre soluțiile tehnice este mai bună. Pentru asta există specialiști, iar pentru decizie există vot. Dar, ca garant al drepturilor și libertăților cetățenilor și ca mediator între stat și societate, este datoria mea să mă asigur că dreptul fundamental la vot al tuturor românilor este respectat, indiferent unde trăiesc ei.

O altă practică la care va trebui să renunțăm, dacă vrem cu adevărat să mișcăm lucrurile în România, este cea a schimbărilor de fațadă, care acoperă conservarea stării de fapt. S-au mai făcut în România cosmetizări de instituții sau mecanisme, pentru ochii publicului, dar care nu au condus la transformări reale. Dacă avem tăria să recunoaștem și acest lucru, vom face încă un pas înainte. Aparența schimbării care ascunde rezistența la schimbare nu este o soluție. Mai devreme sau mai târziu cei care o practică decontează politic la vot, pentru că oamenii văd și înțeleg aceste lucruri. Să nu subestimăm niciodată maturitatea alegătorilor! Modificarea legislației privind finanțarea partidelor și a campaniilor electorale, precum și o nouă lege a partidelor politice trebuie să conducă la o creștere a transparenței, integrității și participării. Dar și la dispariția unor fenomene absolut nedorite precum mita electorală sau turismul electoral. Campaniile electorale nu sunt concursuri de dat găleți și nici festivaluri de resurse nelimitate, despre a căror proveniență toată lumea se întreabă, dar nimeni nu răspunde. Am văzut că la aceste capitole aveți deja propuneri care să facă legislația mai clară, mai transparentă, mai riguroasă când vine vorba despre finanțare și mai flexibilă, mai inclusivă, mai deschisă când vine vorba despre încurajarea participării.

În urma consultărilor cu partidele politice am convenit un calendar, care presupune ca până la sfârșitul acestei sesiuni să avem un nou pachet de legi - privind alegerile locale și parlamentare, votul românilor din diaspora, finanțarea partidelor și campaniilor electorale, legea partidelor. Mă aștept ca acest calendar să fie respectat. În acest fel vom arăta două lucruri: acela că reforma instituțiilor politice a fost demarată și există cadrul pentru ea. Și că atunci când dezbatem și suntem responsabili, chiar dacă avem păreri diferite, putem construi pentru România. Prin respectarea calendarului convenit, Parlamentul României are în această sesiune oportunitatea de a împlini o așteptare, de a avea un prim rezultat concret și de a începe să recâștige în mod autentic încrederea oamenilor.

Schimbarea de legislație nu va fi suficientă singură, ci doar însoțită de o schimbare de conduită, mentalitate și atitudine. Un rol aparte vă revine dumneavoastră, celor din partidele politice, în a gândi modalități de selecție care să pună în valoare performanța, profesionalismul, prestigiul și integritatea. Publicul se uită și evaluează oamenii pe care îi susțin și îi promovează în funcții de demnitate publică, de la nivel local până la nivel central.

Doamnelor și domnilor,

Unul dintre punctele importante, unde am constatat că există acord, se referă la răspunsul Parlamentului la solicitările justiției. Discuțiile purtate cu actorii politici îmi dau convingerea că se poate ajunge rapid la o soluție legislativă pentru accelerarea și simplificarea procedurilor pentru cererile de încuviințare a reținerii, arestării sau percheziției parlamentarilor și pentru cele de efectuare a urmăririi penale pentru miniștri și foști miniștri membri ai Parlamentului. Dincolo de aspectul practic, al celerității și transparenței, va fi un semnal de angajament public și voință politică, în raport cu independența justiției și sprijinirea ei în lupta anticorupție.

Doresc, de asemenea, să salut preocuparea de a face schimbări în Regulamentele de funcționare ale celor două Camere, inclusiv faptul că reprezentanții Executivului se angajează să vină în fața Parlamentului. Este un prim pas pentru ca funcția de control parlamentar să recapete conținutul adecvat și așteptat. Nu un control formal sau aparent, rămas pe hârtie și neexercitat în practică. Ci unul autentic și eficient asupra Guvernului, dar și asupra celorlalte autorități aflate sub control parlamentar. Golirea de fond a acestei funcții afectează autoritatea și prestigiul Parlamentului și reprezintă o pierdere în consolidarea democratică. În același timp, funcția de legiferare a Parlamentului are nevoie să recapete și ea conținutul. Echilibrul puterilor în stat presupune ca atributul de legiferare al Executivului să fie unul excepțional, nicidecum curent. Nu este în spiritul democrației și statului de drept nici ca guvernul să asume funcția legislativă, nici ca prin ordonanțe de urgență să facem frecvent excepții de la lege. Istoria recentă ne arată că toate partidele, atunci când se află în opoziție, critică folosirea ordonanțelor de urgență, dar când ajung la putere recurg la ele în măsură egală sau chiar mai mare. Despre asemenea lucruri trebuie să spunem adevărul. Și să le punem punct.

Ridic această problemă în contextul în care pe agenda consultărilor mele cu partidele politice s-a aflat și nefericita Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 55/2014. O decizie luată la nivel de Guvern, într-un context la care nu doresc să mă mai refer, s-a întors acum ca un bumerang asupra Parlamentului și a creat o situație juridică aproape imposibil de rezolvat. Aceasta este una din consecințe. O alta este instabilitatea și lipsa de predictibilitate în legislație, care se răsfrânge mai departe în instabilitatea și lipsa de predictibilitate a mediului politic, social și economic. Utilizarea frecventă a ordonanțelor ajunge să aibă, de fapt, efecte directe asupra oamenilor. Cine să investească în România și să creeze locuri de muncă dacă legislația se schimbă mereu? Cine să dezvolte planuri pe termen lung dacă există riscul ca regulile să fie altele de la un an la altul sau chiar de la o lună la alta? Cine să aibă încredere dacă din când în când legea este pusă între paranteze prin ordonanțe? Vă rog să reflectați la aceste lucruri fără a le atașa o conotație politică, ci din perspectiva performanței instituțiilor de care depinde, în ultimă instanță, viața de zi cu zi a cetățenilor noștri.

Doamnelor și domnilor,

Respectul față de instituția Parlamentului se exprimă și în îndeplinirea obligațiilor care îmi

revin în calitate de Președinte. În decursul acestei sesiuni voi prezenta Parlamentului Strategia Națională de Apărare, în conformitate cu Legea fundamentală. De asemenea, există din partea mea disponibilitatea de a media teme sensibile, unde lipsa unui dialog a condus la blocaj. O asemenea temă este legea securității cibernetice. Cred că putem găsi un echilibru între nevoia de securitate, crescândă și justificată de noile realități internaționale, și apărarea drepturilor și libertăților inalienabile ale individului, pe care se fundamentează o societate democratică.

Doamnelor și domnilor,

Am spus și doresc să exprim din nou convingerea mea că așteptările mari pot duce la rezultate mari. Atunci când oamenii ne privesc cu atenție și cu speranță avem toate motivele să fim mai mobilizați și mai responsabili. Parteneriatul despre care am vorbit nu înseamnă că vom fi toți de acord cu toate. Pentru asta există mecanisme democratice, majorități și voturi. Este firesc ca fiecare partid să aibă o anumită viziune și temele pe care i le impune orientarea și electoratul propriu. Dar vorbesc despre un parteneriat bazat pe dialog și respect, la care contribuie fiecare, cu abordarea proprie, pentru a lăsa în urmă ceva mai bun. Vă mulțumesc!

Departamentul comunicării publice

09 Februarie 2015